

Abonamente:
 pe un an . 780 Lei
 pe 1/2 an . 390 Lei
 pe 1/4 an . 195 Lei

TRIBUNA NOUĂ

REDACȚIA SI
ADMINISTRAȚIA :
Bulev. Regina Maria Nr.
12. Tipografia „Aradul”
N-rul Telefonului 3-57.

INSERTII
se primesc după tarif în
Administrația ziarului
și la toate agențiile de
publicitate.

3 Lei ex.

ZIAR POLITIC NATIONAL
Apare zilnic la orele 5 dimineața

3 Lei ex.

Pentru țărănimile

Arad, 30 Aprilie.

În fața alegerilor care se apropie, care cetețean are datoria să chibzuie bine votul ce-l va da acelor care vor reprezenta țara în Parlament. Chibzuiuța alegătorului trebuie să ia la temelia ei judecata asupra celor oamenilor politici și foiosul care l-a tras țara pe urmă guvernare pe care l-a tras, pe urma trecute ale partidelor care îl au încredere. În afară de asta fiecare alegător se gândeste bicele pe care l-a tras, pe urma tutelor guverne, categoria socială care face parte: industriași, cooperatori, funcționari, profesioniști și țărani. Dintre acestea cea mai importantă categorie, după apărut de voturi pe care-l aduse, este țărănimile.

Pentru țărani, partidul liberal este care a făcut mai mult sau, în bine zis, singur acest partid a totul. El a decretat votul universal, exproprierea și împărțirea pământului și tot el, în recenta guvernare, a reușit să întindă, compreand-o cu toate formele, împărțirea.

Sau expropriat în Vechiul Regat 2,726,346 hectare: în Ardeal 158,447 hect.; în Bucovina 1 mil. 191,916 hect.; în Bucovina 93,510

Din aceste terenuri expropriate și distribuit în tranz de patru ani 1922-1926 4.063.301 hectare, la 1.206.138 locuitori și anume direct și individual porțiunea de 319.281 hect. pământ arabil și 37.020 hect. pentru izaz comunal. Rămăne disponibile de împărțit încă 12.077 hectare.

Pentru pământul expropriat s-a făcut astăzi suma de cinci mii de patru și cincizeci și cinci milioane 64.427 lei la rentă de expropriere. Înăudu-se seamă de nevoie națională și de întărire a elementului național, ca și de grija ce trebuie să avem de refugiați români din state, să întins sistemul colonizării. Astfel s-au colonizat în Ardeal 14.057 de oameni veniți din 481 români refugiați din Ucraina și Jugoslavia. În Muntenia și Dobrogea s-au colonizat aproape 10.000 oameni, punându-se tuturor dispozitiv un credit de 50 milioane lei pentru a fi împrumutată. Nemulțumit cu această activare de expropriere și de împărțire, guvernul liberal a dat un mare avantaj operaii agricole, obținând de arene și de cumpărare s-au dublat cu patru ani, ele ajungând să compre până acum 61.105 hectare și lăsat în arendă 56.000 hectare.

Pentru pământurile să fie realizate și cu folos exploatare printre agricultură sistematică și rentabilă, s-a intensificat învățământul agricol, înființându-se 12 scoli noi de agricultură, horticultură și economie domestică. S-au creat numeroase și unele pepiniere. Pentru a veni cât mai mult și mai departe în ajutorul locuitorilor dela, s-a alcătuit legea care înlesnește procurarea combustibilului. Partidul liberal este așa dar și marei opere positive de ajutor, care reduce nu la făgădueli, ci la realitate, nu la cecace are să se facă, și chiar să se facă.

Era firesc ca partidul liberal să expropriea pământurile, și să intensifice împărțirea țără-

nilor, precum era în firea lucurilor că el să facă o mare operă de ajutorare a țărănimii, pentru că partidul liberal este autorul legei de expropriere.

Când dar așa stau lucrurile, când se știe că partidul liberal singurul care a sprijinit țărănimile — dovedă ultimile lucrări de împroprietărire arătate de noi ieri că s-au efectuat în județul nostru — sătenii sunt datorii să dea votul lor reprezentanților acestui partid (care are drept suport electoral o linie dreaptă în sus) nu numai ca o răspălată a bineului ce li s-a făcut ci și ca o măsură de prevedere împotriva tutelor acelor care n-au văzut și nu văd nici atunci cum buni exproprierea moșilor celor bogăți și împărțirea lor la țărani.

Țărănimile să ia aminte.

Franța aclamată la Washington

Washington. — Congresul „Fiecelor Revoluționiști Americani” a fost deschis Luni seara de către președintele Coolidge, asistat de președintele Camerei deputaților, d. Nicolas Longworth.

Peste 4000 mil de delegați, reprezentând 430.000 de descendente ale ofișerilor și soldaților războiului Independenței, asistau în mare toală la această imponoză ceremonie, precum și corpu diplomatic și un mare număr de senatori și de deputați.

Ambasadorul Franței, d. Henry Berenger, fusese în mod excepțional invitat să ia cu vîntul, ca reprezentant al Franței emancipatrice a coloniilor americane în veacul al oprescerei, întră președintele Coolidge și președintele Longworth.

D. Henry Berenger, vorbind în engleză, a făcut să se acorde numele și opera Franței arătăd comunitatea de origini și de aspirații între cele două republici.

În fața unei săli entuziaște „Marselleza” a fost în mod excepțional cântată imediat după discursul ambasadorului Franței.

Președintele Camerei deputaților, d. Long Worth și președintele general, d. na Anthony Coock, a exprimat mulțumiri lui Berenger.

America și problema desarmărilor

New-York. — Vorbind de banchetul anual al lui „Associated Press”, la hotelul Waldorf-Astoria, secretarul de stat Kellogg a precizat căteva din tendințele actuale ale politicii externe a Statelor Unite.

Dorința de a limita armamentele, a declarat al Kellogg, este universală; dar alături de această dorință, există o foarte legitimă cerere de siguranță. Grăjia izolării noastre geografice și depărtării noastre de teritoriile unde competiții politice au necesitat menținerea unor importante armate permanente, noi am putut reduce forțele noastre militare cu mai bine de patru milioane de oameni care se aflau sub arme în 1918, la o armată regulată de 118.000 soldați la o populație de peste 118.000.000 locuitori. Avem dreptul să ne bucurăm că situația noastră ne-a îngăduit o semenea redare, dar aceasta nu ne autorizează să neglijăm direcțiile de ordine diferent care se prezintă celorlalte țări.

Vom primi totuși, bineînțeles, cu bucurie, orice progres pe care celelalte puteri îl vor putea face în direcția limitării armamentelor terestre.

Secretarul de stat a anunțat deosebita dorința guvernului american, de a vedea completându-se opera confinței navale din Washington și într-o nouă reglementare ce ar limita construcția cruciștorilor și altor tipuri de vase de război de cărți tratate din Washington nu s'au ocupat.

Americanii sunt idealisti și practici; îi place să trateze despre lucruri vizibile și tangibile. De aceea reprezentanții noștri la Geneva se vor bîli, în măsura posibilității, să întrebuiască influența lor la favorabil oricărui proiect cu caracter practic și de aplicare realizabil. O mișcare reală către dezarmare, oricăt de mică ar fi, ar văzora mai mult pentru stabilirea pacii în lume decât proiecte vaste și ambicioase, care ar putea să fie excelente în teorie, dar care nu înțin seama de probleme astfel cum există în lume.

NOTE

Ceeace nu știm

Arad, 30 Aprilie

Un călător englez a descoperit nu demult, din întâmplare, în India de Nord un arbore din care la atingere lec curenti electrici foarte puternici. Acest călător a pus de către oră mână pe trunchiul arborelui și de fiecare dată a simțit același curent.

In prelile canadiene crește un alt arbore curios, arborele busolă, care aduce însemnate servicii călătorilor ratăci și cari îl cunosc insușirea: Crăpăturile sale arată în mod foarte exact totdeauna nordul.

In Arizona există un arbore care se spâră într-un mod foarte original de nepoțitii. Dacă cineva îl atinge, arborele acesta emana un miros puturos așa că curioșilor le trece pofta să mai repeete incercarea.

In Nubia (Africa) crește un pom și mai crion numit sofar, care cantă din flaut. Frunzele acestui pom au căte-o mică pungă în care un anumit fel de insecte fac găuri. Când adie vântul curentii de aer trec prin aceste mici găurile și frunzele dătonuri foarte dulci.

După calculele meteorologilor planeta noastră are zilnic 44.000 tunete. Sunt pe globul nostru pământesc căteva regiuni unde furtunile se repetă cu o regularitate și violență de nedescris. Din acest punct de vedere întăietatea o are insula lava, apoi vin peninsula Florida și Transvaalul de nord. În anumite părți ale Americii centrale, jumătate de an sunt furtuni silnice. In Abisinia din 363 zile 250 sunt furtunoase. In Europa furtunile cele mai dese sunt în Italia: 40-50 zile pe an sunt furtunoase. In Paris se numără numai 27 furtuni anual.

Rusia își retrage depozitele de aur din străinătate

Riga. — 114 kg cu monede de aur, căstăind nouă tone, au sosit din Berlin și au fost trimise înapoi la Moscova. Baucherii cred că guvernul sovietic se aduce depozitele sale de aur din străinătate pentru a susține cursul cervonești.

Tratative turco-grecesti

Sofia. — Agenția Telegrafică din Anatolia telegrafiză din Angora Chukry b-y a părăsit Istanbulul ducându-se la Athina, spre a continua negocierile asupra chestiunilor litigioase turco-grecesti.

Noul ministru al Angliei în România

Constanta. — Cu vaporul italian „Bucovina” a sosit azi dimineață d. Grieg, nou ministru plenipotențiar al Angliei în România.

Ministrul a fost primit de consulul englez Astseară, dsa va pleca la București.

FOGLIOUL

Mileva...

Învățătorul, îmi placea și cafeaua cu miroz picat, pregătită de mâinile meșterei ale învățătoarei.

In casă aceea, ascunsă în fundul grădinii înlătorite și cu gaze bune și primitor, am cunoscut o într-o seară pe Mileva.

Din seara aceea, ochii Milevei — două cicoiuri înlătorite — mă atrăgeau spre casă învățătorului, mai mult decât povestirile lui, mai mult chiar decât cafeaua cu gust placitiv de lăstari cu sufletele tot ca străile de mochile, și până seara, târziu în noapte, plătia larmă veselă peste satul pitit în fundul vâlciselui.

Eram de două săptămâni concentrat pe meleagurile acelea. Zisia lucram de zor cu platonul la tranșee și parte de răsărit a Alfașului, iar scara coborât, în sunetul găriilor și un larmă copilar, pe un drumagiv tăiat pe lăstari cu larba proaspătă de primăvară, în sat, la odată și...

După cîteva săptămâni deprins de bîsorul noastră și era o placere să o audă cîndănd:

Pe umăr pletele-i curg râu... Miădie ca un apic de grâu...

Ia unele serii o petrecere să învețe românește și coasa învățătoarei li era profesoră.

După cîteva săptămâni deprimante bîsorul noastră și era o placere să o audă cîndănd:

Pe umăr pletele-i curg râu... Miădie ca un apic de grâu...

Ia unele serii o petrecere să învețe românește și coasa învățătoarei li era profesoră.

După cîteva săptămâni deprimante bîsorul noastră și era o placere să o audă cîndănd:

Pe umăr pletele-i curg râu... Miădie ca un apic de grâu...

Ia unele serii o petrecere să învețe românește și coasa învățătoarei li era profesoră.

După cîteva săptămâni deprimante bîsorul noastră și era o placere să o audă cîndănd:

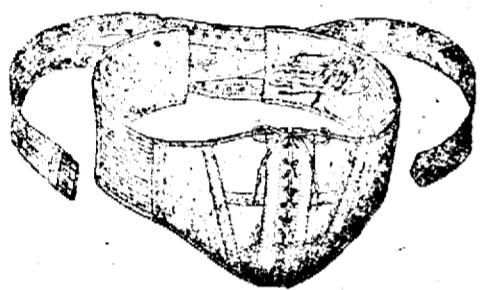

Arad, Str. Muciu Scevola No. 9, 11, 13.
Telefon 27, 25 și 16.

Biroul uzinelor din Str. Eminescu
No. 4 stă la dispoziția on. Public
în ce privește comenziile etc. (2454)

Iacob Martin

Prăvălie de mănuși și bandaje Arad, Strada
Horia 3. (Szechenyi-u.) Corsete, bandaje și

ot felul de articole care se ţin de brașat
aceasta, în cele mai eficiente prețuri. Prinse
repararea și curățirea mănușilor. (2709)

KNAPP

vopsește și curăță haine. Atelierul în
Arad, Strada Episcopul Radu No. 10.

Loc pentru adunarea hainelor
în Arad, Strada Brătianu No.
11. În edificiul Băncii Agrare
Timișoara. 000 (2500)

Covoară pentru sufragerie, salon
covor fugor, covoară pentru acoperirea sezo-
nanelor, perdele, materii pentru mobile, pa-
turi și masă, garnituri, saltele

LISSEM

casa de confeții pentru Dame și mare
magazin: Arad, Piața Avram Iancu 2, (fost
Szabadság tér). (2048)

Jurnale de modă de primăvară cele mai noi,
note muzicale noi și anticevarice. Viori noi
și vechi, precum și accesorii lor. Recvi-
site de birouri. Hărți pt. scriitori și im-
parățiet, penite, blocuri pt. cassă, hăr-
tie, crepe, servetele, cărți române, ger-
mane, franceze și engleze.

Biblioteca de împrumut cu cărți române și străine.
Telefon Nr. 385. Telefon Nr. 385.
IZIDOR KERPEL
Bulev. Regina Maria 12. (2427/a)

Cremă pentru parchete

MARCA Vultur

dă lustru stabil
de ceară. 1635

„FIX“ întreprindere pt. vopsirea
și curățirea chimică Arad,
Str. Gheorghe Ionescu No. 5 (fost Gr. Rárolyi-ucca).

Primim ori și ce fel de lucrări în acest
soi pe prețuri moderate.

Suntem aranjati special pentru vop-
sirea torturilor de lana, numărac și ma-
tase precum și pentru văpșirea torturi-
lor a covoarelor smirna și persiane cu
material vegetal. (2386/IV)

Vă rugă să faceți o probă!

Atenție!

Croitorie pentru băieți și copii,

„Elite“

Haine gate de copii dela Lei 350 - 750
Haine gate de băieți dela Lei 650 - 1000
Haine de copii, fazon, dela Lei 200 - 350
Haine pt. băieți, fazon,
dela . . . . . Lei 350 - 550
Pardesiu pt. băieți, fazon,
dela . . . . . Lei 500 - 750
Pardesiu pt. copii, fazon,
dela . . . . . Lei 350 - 550

Comenzi din jur în 5 ore executăm.

Rog, sprijinul On public

PAVEL REDIȘ și FERENZ
Arad, Str. Eminescu 24-26. (2794)

Cafeneaua „METROPOL“
deschisă zilnic până la ora 3 dimineață!
(2057/B)

PETRU SZEIBERT

prăvălie și atelier pt. confectionarea ghetelor
bărbaței, femeie și pt. copii

Arad, Piața Mihai Viteazul
(Colțul Piața Mihai Viteazul și Strada Crișan).
Primeste comenzi în acest sens din material de
la calitate pe prețuri eficiente. (2642)

Gratis primește ori cine o pă-
reche de ciorapi
de mătăsă, care cumpără și strângă
bonurile de cumpărare la **D. POPOVI-
CIU**, firmă de ciorapi, albiuri pt. femei
și mărunțișuri Arad, Strada Mețianu No. 2,
fost Forray utca. 000 (2613)

Planuri și transformări
de biserici, căsi și alte
edificiuri primește

Carol Koch
architect,
Arad, Str. Grecianu 1. (2653/II)

Buburuzele, petele de ficat, pistriu și ori și ce
lipă de frumusețe dispără prin folosirea

Crema de camfor „ELSA“
Unica pregătită Farmacia WEISZ
Arad, Str. Matei Corvinu. Se capătă în toate
drogheriile. 1 cutie 30.- Lei. (2078)

Dacă voiti a cumpăra eftin
cercetați prăvălia de textile, mărunțișuri, vase de
bucătărie smăluite, mărfuri din sticla, aromate
și delicatese **IOAN DEUTSCH** în Arad,
Str. Mărăști No. 4, unde toate mărfurile de sus
sînt se capătă pe prețurile cele mai moderate.
Servire punctuală! Prețuri avantajoase! (2455)

Răspândi „Tribuna Nouă!“

Concertul Reuniunii de cântări „Armonia“ din Arad

Răsiga, 30 Apr.

Cine a cercetat sfânta biserică catedrală și a luat parte la mijloacele culturale artistice din Arad, oraș de frontieră al țărilor, a putut convinge despre propaganda culturală românească desfășurată de această Reuniune de cântări, de sub conducerea bineapreciatului prof. Atanasie Lipovan.

Reuniunea acesta dela început și a ținut de datorină, nu numai să înalte fastul sărbătorilor bisericesti și naționale din acest oraș, ci a decis și la țară, în popor, făcând propagandă lutinsă culturală națională și bisericestică, luând parte activă în serviciile divine și aranjând concerte cu programe bune alese, în diferite comune fruntaș din județ.

Această Reuniune mult apreciată de societatea românească și chiar minoritară din oraș și împrejurime, nu este cunoscută cum se cuvine în locuri mai îndepărtate din țară. Corul acestei reuniuni, constituit din aproape 80 persoane — doamne, domnișoare și dini — din patru de elita al acestui oraș și care să altăzură de cele mai bune societăți corale din țară, nu s-a putut estima: activitatea sa de propagandă și prin alte centre

din țară, din lăsa de fonduri, căci o spunem cu regret, că materialicește este puțină sprijinătă de cei cari ar trebui să li se dă mâna să o serjinească. Totuși societatea aceasta poate privi cu mandrie la treutul său, căci lucrând cu atâtă modestie a reușit să creze în orașul nostru o instituție culturală puternică, repartizând succese reale pe terenul cultural românesc.

La 2 Mai, Duminică, după la sf. biserică vă căuta răsp. liturgice, cu începere dela orele 9 seara, coral acestei reuniuni își va da în Palatul Cultural al orașului, concertul său obișnuit în ziua des hidrezi. În nodulul episcopal al diecezei de Arad, cu un program ales.

La acest concert va fi invitați toți cel ce adresă cu ocazia. Pețru a văda întărită toată sufletea românească din loc și jura la acest eveniment cultural, rugăți respicatos pe cei eventuali, scăpați din cordei, să asiste la acest concert, care ne promite o reușită și mandrie artistică.

Ca todeasă, după concert, se va aranja la Crucea-Albă un bal, la care tinerimea își va avea rolul să onoreze. V. G.

Tratatul germano-român

VARŞOVIA. — Tratatul continuă să fie obiectul criticii și zidreior.

„Reczpospolita“ crede că ultimele ale Sovietelor, au redus atenția asupra Europei, unde și-au reînnoit joc, punând piedici la intrarea în Liga Națiunilor. Ziarul consideră că liga germano-sovietică constituie primedie pentru pace și amistate, primul acordat de Germania Rusă, primit care va servi de siguranță economică, dar propagandă nistre.

„Nowi Kurjer Polki“ constată că germano rus nu recunoște stăriile al Europei și poate servi ca instanță anti pacifist. Interpretarea antipaștilor Ligii Națiunilor, cuprinzătoare comună a semnatariilor, este o interpretare generală, care implică nu numai la situația Germaniei, situația oricărui membru al Ligii. Întrădevăr, punctul de vedere constă în repetate rânduri la Geneva, că membrii Ligii Națiunilor sunt egali în puturi. Germania nu se poate deci prea ceeașă scrisoare pentru a prezinde găsi speciale.

Si formaseră chiar bande de comuni, mai temut și mai crud și de bandă, vestea că ar fi chiar vorbagi Petofi spodăru cel mai instărat din plan

tarului, — tatăl Milevei... L'au prins totuști noapte, chiar la său, niste putre, și l-au adus la dantul diviziei, împreună cu alți torzăbădă...

La tutrebările ce i s-au pus, a sătoare crimile săvârșite...

A fost judecat la moarte și eu, la cu plutonul meu, trebuie să l'execut

Cu o zi înainte de a fi împușcat, și Mileva la Silistra...

Când l'am pornit la locul de unde să fișă după noi și nu a fost chipul îndepărtat. L'au legat soldații la o comandă scurtă, un răpit de armă și bogii Petofi, să clătină și a cizut și pământ.

Iar Mileva, — pe care nu a fost o lăsată sămătă, atâtă rezemată de unui gard și mă privea cu ochii lacrimi... Oi privirile acelea! Si să simt, — aşa de blânde și de rugăciuni... Nu-mi parea rău că ciobrigoi Petofi împușcat, căci el doborâse hoțele alii, ciori de-al nostri.

Am plătit la fruntea plutonului, să mai privesc napo.

Si în urmă-mi — Mileva nu și-a plecat, ori, ingenuinăstă postăzită înălțatul său, să fi rugat ca Duce să-i lăseă păcatele și crimile săvârșite... George R.

Când am părăsit Alfătul, soarele scăide cămpile Delermaului în raze sfioase și prin văduhel împede, se înălțau triluri de ciorălii. Si tot drumul sămătam cum mă arde pe obrajii focul săratului Milevei, și tare riu îmi părea că cele două lui de concentrare trecuse și atât de repede...

Aici sublocotenentul Mazălu — „mănușul regimului“, cum îl poreclisem, fiindcă era cel mai Tânăr diotru noi, și a loterupt povestirea și și-a dăruit cana cu ceai fierbinți din samovarul ce clocoea pe masă.

Uitați că vă spun că ne sfiam, acum cănd ascuțim povestea sublocotenentului Mazălu, pe frontul dela Mărăști, — în bordeul lui uneia Mili și, comandanțul nostru, și era noaptea, tarzii... Soiștii îsprăviseră de mult lucru, — ne săpam tranșee în fața Mărăștilor și dormeau trujiți în boardele pitite sub dâmboviță.

Amușise odată cu lăsarea noptii și glasul tunurilor dușmane, ce hoțeau neîntrerupt, din zori și până în seară. Doar vățul gemenă printre crenigile fagilor desfruzați și, arători, căte o rachetă, porță din liniile vrăjitoare, înghețea prin intunericul pădurii, dăre albe de lumini.

In noaptea aceea eram de rond și vînt de a veni vremea să plec în cercetarea sănătăților și posturilor insinante, mă săbătsem pe la bordul comandanțului. Se adunaseră acolo toți ofițerii batalionului din rezerva să atrăborească, golind, în loc de vin, de care se simțea lipsă mare prin partea locului, pahare de ceai fierbinți, înălțarea în grad a jubilului nostru comandanț...

Si, din vorbă în vorbă „mănușul regimului“ ne-a povestit cele ce vă arătau și eu dvoastră.

— Si cum să sfărășit idile, măzuile?, la întrebău unul dintre noi.

— Sfărășitul trist, a urmat Mazălu... Am mai fost concentrat pe acele meleaguri, ceva multe de război, dar pe Mileva n-am mai văzut-o... Plăcuse la noile rude, peste grădiniță și la Sunila.

Mobilizarea sub arme pentru război, ne-a găsit în preajma, Silistrei, lăsrând, ca de obicei tranșee și adaptări...

Aflaște că Mileva venise de vre o căteva zile în Alfăt, dar lucru mult nu mi dădea răzgăd să fac drum de 20 kilometri ca să ne înălțin... Si apoi eram în război acuma. Tunurile începuseră să uite în orele Turtușiei și ne veneau vesti că bulgari ne-au atacat hoțește pe tot frontul grații, slab păzită înspre ei... Avem în față necunoscutul. Ca mână, gândiam, să nu dobore un glonț.. De ce, printre întăritice necesită să fac să suferă mai mult o înimă, care poate că și uităse începutul de dragoste din primăvară aceea, ca vânt domol și ca zărzările florilor.

Si totuși ne-am întărit odată, în imprejurări dureeroase însă...

Trupele noastre de pe graniță se retrăseseră, în lupte crâncene, spre pozițiile întărite cu un an înainte. În trezerea lor prin satul noastre din Dobrogea, sate bulgărești, ele erau atestate hoțește de posomorății gospodări, care păuă în preajma mobilăzii, păresu sătă de supuși și nu înțeau să binecuvinteze obârjirea românească...

Mișcarea comercianților din Arad

— El fac un apel către comercianții din toată țara —

Arad, 30 Aprilie

pul de a intervea pe lângă ei în drept ca să nu trateze pe comercianți ca pe copii vitriga ai statului ci să le acorde și acestora avantajile de care beneficiază fabricanții.

In special comercianții găsesc că sunt nedreptăți prin noui sisteme de percepcere al impozitului pe lux, în urma căruia fabricanții li se acordă favorul de a deconta impozitul pe lux numai după trei luni pe urma vânzării mărfurilor pe cădă comercianți, nu beneficiază de acest favor ci sunt obligați de a plăti impozitul pe lux odinioară cu competențele vamale cu toate că au și dănsii cel puțin atât de motive ca și industriașii de a cere acest favor, fiindcă și comercianții și postea chiar acesta în prima linie este nevoie de a vinde marfa pe credit.

Președinția Statului Negustoresc va deține toate sforțările, ca astăzi starea de lucrări să fie curmată și în general, ca noua tarifă vamală să fie luate sub revizie.

INFORMAȚIUNI

Dela clubul național-liberal

clubul național-liberal din Arad s-a întîrtit dimineața întrunirea comitetului său al organizației liberale. Au luat un mare număr de membri atât din rând și din județ.

discutat măsările ce se vor lua în

campanie electorală.

Dădu o discu-

ție

la orele 5 s-a întrunit co-

munit

al organizației liberale

mai

lă

ci

Frâmantările politice din Jugoslavia

— Poziția lui Iovanovici în partidul radical, — Pentru o colaborare cu agrarienii, fără participarea lui Radici —

Trei cheiuri preocupați la prezintă opinia publică jugoslovă: situația partidului sărac, situația din partidul radical și poziția radicilor față de cabinetul Uzunovic.

În partidul sărac croat dominește o mare fierbere. Presa radicală a început o serie de campanie contra partidului radicist, acuzând pe agrarieni de un sir de mesajinieri. A fost compromis în special Macek care a împărtășit de multeori vederile radicilor dor că rămâne un necondiționat adept al lui Radici. Macek a declarat că va ieși din partidul agrarian croat cercând ca partidul să intreprindă contra lui o acțiune de reacție. Campania pressei radicale a provocat în rândurile radicilor o mare neînțeleptă.

În cadrul partidului radical facă nu e să ajungă la rezolvarea incidentului dintre Nikola Pașici și Liuba Iovanovici, care incident a fost desbatut într-o sedință specială a partidului radical finată în ziua de 25 martie. La această sedință Nicola Pașici a pronostică o mare cuvântare, privitor la care a avut loc vîlă de discuții. În acest timp atmosfera pentru Liuba Iovanovici nu era deloc favorabilă. În toate discuțiile situația lui Iusik s-a îmbătățit într-o oscură măsură. La o rezolvare completă a incidentului nu s-a putut ajunge, urmând ca discuțiile să fie continuante în zilele cele mai apreciate. Cercurile bine informate sunt încredințate că rezolvarea va fi favorabilă lui Pașici. Este vorba de excluderea lui Liuba Iovanovici din partidul radical. Atât N. Pașici va avea cuvântul hotărâtor.

Cel mai important eveniment politic este fără indoială schimbarea atitudinei radicilor față de cabinetul lui Uzunovic. Ștefan Radici a accentuat la Zagreb că politica de înțelegere săro-croată trebuie să fie urmată în totul și în ceea ce se poate. Partidul agrarian croat va cere ca Nikici și Šuperina să iasă din guvern. Prim-ministrul Uzunovic nu va admite acest fapt și nu va ceda nimic din condițiile sale. El este hotărât că Šuperina și Nikici să rămână în guvern, arătând că col-

aborarea cu partidul agrar este croată se poate face însă fără colaborarea lui Radici. Dacă tratativele directe sau indirecte se vor încheia cu succes, aceasta se vor arăta o zilele cele mai apropiate.

În ultimul timp presa jugoslovă acordă o mare atenție intereselor comerciale și economice. Această criză poate fi accentuat și cu atât mai mult cu cît înainte multe ziaruri jugoslave, neconținând în rubricile lor nici un fel de stiri economice. În ultimele lor numeroase ziaruri jugoslove au publicat o confrință a eminentului economist jugoslov, Svetozar Grunvald.

In Jugoslavia a intervenit în ultimii 3-4 ani o simbioză staguară și se poate spune chiar o criză în viața comercială în Jugoslavia ca și în celelalte țări. Această criză s'a produs din cauza inflației care a fost bruscă și care a intervenit după schimbarea conjurării comerciale din timpul războiului cât și alelei de după război. Ultimii 4 ani au fost fără îndoială o recenzie față de conjură precedență, considerată ca normală, în care timp a avut loc o mare creștere a numărului comercianților. Această mare creștere a numărului comercianților este și ea una din cauzele principale ale situației nefavorabile. De asemenea lucrurile se prezintă ca totul favorabile unei fundamentale ameliorări a pieței comerciale. Fările statului sunt aproape stabilizate, cursul dinarului are azi o formă pozitivă și piețele internaționale, așa că se poate spera că statul jugoslov va ajunge în curând să încheie tratate comerciale cu un sir de țări care vor fi importante piețe de desfășurare a mărfurilor jugoslove și în același timp locuri pentru cumpărare de alte mărfuri. Depinde însă de mijloacele de transport și de taxele vamale.

În timpul discuțiilor asupra bugetului a fost clar că sunt foarte mari dificultăți, dar după o înțelegere între elementele politice și factorii economici va fi posibil ca bugetul statului să fie totdeauna în echilibru. Pentru stabilirea situației comerțului jugoslov a contribuit în mare măsură convenția cu America și Franța în privința aranjărilor datorilor.

Economice.

Industria mare și mică din Rusia sovietică

Moscova. — Industria mare și mijlocie a fost în tipul comunismului militar, complet socializată și încă acum, sub noua eră economică, cea mai mare parte este naționalizată. Mișcarea industrială a scăpat atunci de socialistizare dat și aci statul și cooperativile să fie prinse.

Cifrele relative la aceste 3 feluri de industrie de stat, a cooperativelor și particulare sunt foarte interesante atât în industria mare cât și în cea mică.

Industria mare de stat a avut acum 2 ani o producție de 3.340.322.000 ruble, iar anul trecut de 4.913.600.000 ruble. Industria mare a cooperativelor a produs în 1924 pentru 204.451.000 ruble, iar în anul 1925 pentru 394.400.000 ruble, producția industriei mici part culare s'a ridicat în anul 1924 la 195.654.000 ruble, iar în 1925 la 250.247.000 ruble. Totalul producției industriale mari a fost deci în 1924 de 3.746.427.000 ruble, iar în 1925 de 5.556.313.000 ruble.

În industria mică cifrele se schimbă. Astăzi industria de stat și a cooperativelor a produs în anul 1924 pentru 200.202.000 ruble și în 1925 pentru 203.234.000 ruble, în timp ce producția industriei particulare a fost în 1924 de 1.468.149.000 ruble, iar în 1925 de 1.723.050.000 ruble.

În industria mică cifrele se schimbă. Astăzi

Fabricile cehoslovace de celuloză au lucru pentru tot anul

Praga. (Ceps). — Toate fabricile cehoslovace de celuloză su mult de lucru anul trecut. S'a primit comenzi mari, mai ales din străinătate, cu predarea în mai multe porțiuni. Cele mai mari comenzi sunt din Germania și Statele Unite; câteva sunt din Polonia. Celuloza cehoslovacă este încremenită la fabricarea mătasei artificiale iar în America și la fabricarea hârtiei de calitate superioară.

Capitalul cehoslovac în Rusia

Praga. (Ceos). — La Moscova este în construcție o fabrică de mătase artificială care aparține unei societăți franceze. Capitalul societății este de 30.000.000 franci și în fruntea ei se găsește cel mai mare industria de mătase al Franței Mondor, sefuri firmei Albert, Godd, Bedin Succ din Lyon. Un însemnat număr de acțiuni a fost subacris de marea firmă de mătăsuri din Praga Reiser et Co.

—oo—

Devizele și valuta.

Răzor, 30 Aprilie 1926

BURSA:

Zurich	Deschidere:	Inchidere:	
Berlin	123.15	123.10	
Amsterdam	208 —	208 —	
New-York	518.25	517.25	
Londra	2517 —	2517 —	
Paris	17.0 —	1705 —	
Milano	2080.50	2078 —	
Praga	1532.50	1533. —	
Budapesta	72.40	72.40	
Belgrad	912.50	911. —	
București	199.50	199 —	
Varsavia	50.50	50. —	
Viena	73.15	73.25	

Cursul devizelor București pe ziua de 30 Aprilie 1926.

Certeș:

Paris	8.75
Berlin	62. —
Londra	1275. —
New-York	263. —
Italia	10.65
Elveția	50.90
Viena	37.25

Zahăr cehoslovac în Turcia

Praga (Ceps). — Acum o lună statul turcesc a deschis o licitație pentru cantitatea de 2000 tone zahăr. Totă cantitatea a fost adjudecată industriei cehoslovace care a prezentat oferta cea mai favorabilă.

Presa 7.80
București . . . . .

	Valoare:	Cursul:	Uscăci:
Napoleoa	980 —	—	—
Elvețieni	50 —	—	—
Mărci	61 —	—	—
Leva	188 —	—	—
Lire otomane	125 —	—	—
Sterline	1200 —	—	—
Francezi	8.70	—	—
Italieni	10.15	—	—
Drachme	2.80	—	—
Dinari	4.35	—	—
Dolari	261 —	—	—
Marca poloneză	—28 —	—	—
Coroane austriacă	—36.50 —	—	—
* maghiară	—36.50 —	—	—
* cehoslovacă	7.50 —	—	—

Aviz! Cu onoare fac cunoscut On. public că am preluat localul din Strada Tribunul

Dobra Nr. 3, care l-am renovat din nou și sub numele „BRISTOL” am deschis un (2816)

restaurant și cafenea, unde totdeauna se capătă mâncări reci și calde, beuturi, bere proaspătă de Timișoara. In fiecare seară muzică. Deschis până la orele 3 dimineață. Prețuri convenabile. Serviciu prompt. Abonați primesc. Roagă sprijinul On. public

Văd. Iuliu Waldmann.

Reprezentanța generală pentru Arad și Județ

Banca Centrală
succursala Arad.

2800

, ASTRA
Prima Fabrică Română de Vagoane și Mo-

S. A. Arad

Direcția Generală

București Str. Lascăr Cat

Uzine: Arad, Vagonă

Sorisori București: Calea

posta 136,

Arad: Calea Aurel Vla

Orice fel de vagoane soane, de marfă și vagoane cisterne (de lemn și benzină), industriale, forestiere, colective. Construcții stâlpi nituiți. Pieșe și forjate. Ziduri de cânepe. Poduri. Pieșe de fontă și de fier. Cazane de aluri, (pentru apă, spirit, benzina) de orice mărime. Piese de vagoane și vagoane cisterne.

Oferte și devize la

Valabil dela 15 Martie

Mersul trenurilor

Trenuri de persoane					Trenuri de persoane					Trenuri de persoane					
2	4	6	8	10	Klm.	Arad	Ghioroc	Sos.	1	3	5	7	9		
cu clasa I și III-a						cu clasa I și III-a					cu clasa I și III-a				
510	800	1120	1430	1800	—	PL	Arad	Sos.	715	957	1324	1634	200		
514	804	1124	1434	1804	171	PL	Arad C. F. R.	Halta 1	712	934	1321	1631	200		
521	811	1131	1441												